

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
MINISTRIA E BRENDSHME
DREJTORIA E PËRGJITHSHME E POLITIKAVE TË RENDIT, SIGURISË PUBLIKE
DHE ÇËSHTJET TERRITORIALE
DREJTORIA E POLITIKAVE DHE KOORDINIMIT PËR MENAXHIMIN E TERRITORIT

Nr. 3737 / prot. 4

Tiranë, më 12.06.2025

URDHËR

Nr. 93, datë 12.06.2025

PËR
MIRATIMIN E STRATEGJISË SË MENAXHIMIT TË RISKUT NË USHTRIMIN E
FUNKSIONEVE NGA INSTITUCIONI I PREFEKTIT TË QARKUT

Në mbështetje të pikës 4 të nenit 102 të Kushtetutës, të nenit 21 të ligjit Nr. 10296, datë 08.07.2010 "Për Menaxhimin Financiar dhe Kontrollin" i ndryshuar, ligjit nr. 110/2015, datë 15.10.2015, të neneve 15-20, të ligjit nr. 107/2016, "Për prefektin e qarkut", i ndryshuar, ligjit nr. 139/2015 "Për vetëqeverisjen vendore", i ndryshuar, ligjit 68/2017 "Për Financat e Vetëqeverisjes Vendore", i ndryshuar",

URDHËROJ:

1. Miratimin e Strategjisë së Menaxhimit të Riskut në Ushtrimin e Funksioneve nga Institucioni i Prefektit të Qarkut.
2. Ngarkohet Drejtoria e Politikave dhe Koordinimit për Menaxhimin e Territorit, në cilësinë e drejtorisë përgjegjëse për monitorimin dhe koordinimin e kësaj strategjie.
3. Ngarkohen Prefektët e Qarqeve për zbatimin e këtij urdhri.
4. Publikimin e Strategjisë së Menaxhimit të Riskut në Ushtrimin e Funksioneve, në faqet zyrtare të institucionit të prefektëve të qarqeve.

Ky urdhër hyn në fuqi menjëherë.

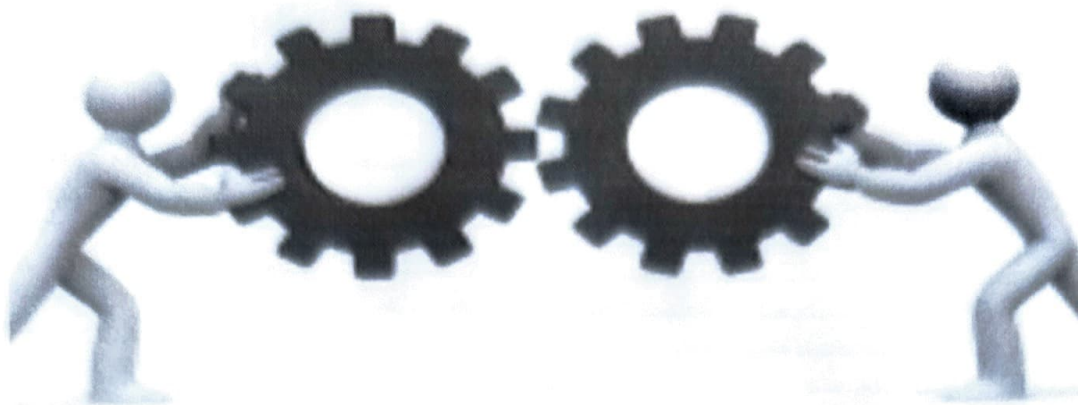
MINISTRI
Ervin Hoxha

REPUBLIKA E SHQIPËRISE
MINISTRIA E BRENDSHME

STRATEGJIA E MENAXHIMIT TË RISKUT NË USHTRIMIN E FUNKSIONEVE NGA INSTITUCIONI I PREFEKTIT TË QARKUT

Tiranë, 2025

"ASQJË NUK ËSHTË SHUMË E VËSHIRË, NËSE NDAN ME HAPA TË VEQJËL ATË QË DUHET TË BËSH"

Henry FORD

TABELA E PËRMBAJTJES

Lista e shkurtimeve	4
Baza ligjore.....	5
I. Hyrje.....	6
II. Misioni.....	7
III. Objektivat kryesorë.....	7
III/1 Kuptimi i riskut dhe menaxhimi i tij.....	8
III/2 Vlerësimi i riskut.....	8
III/3 Adresimi i riskut.....	9
IV. Deklarata e Politikës së Menaxhimit të Riskut.....	9
IV/1. Qëllimi i Politikës së Menaxhimit të Riskut.....	10
IV/2. Përbushja e Qëllimeve.....	10
IV/3. Ecuria e Procesit të Menaxhimit të Riskut.....	11
IV/4. Detyrimet për Realizimin e Politikës.....	11
IV/5. Procedura Kuadër për Menaxhimin e Riskut.....	11
V. Metodologjia.....	12
V/1. Hartimi i Planit Vjetor Punës.....	12
V/2. Hartimi dhe përmirësimi i Rregullores së Brendshme.....	12
V/3. Hartimi dhe përditësimi i Regjistrit të Riskut.....	12
V/3.1. Përkufizimi dhe përshkrimi i riskut.....	12
V/3.2. Faktorët që favorizojnë lindjen e një risku.....	13
V/3.3. Analiza e ndikimit të riskut.....	13
V/3.4. Përcaktimi i mundësisë që risku të ndodhë.....	13
V/3.5. Reagimi ndaj riskut.....	14
V/3.6. Caktimi i detyrave konkrete ndaj një lloji të caktuar risku për punonjësit.....	14
VI. Analiza e Riskut-Grafikë	15
VII. Tabela e Risqeve Kryesore.....	16
VIII. Krijimi i Matricës së Riskut.....	17
IX. Vlerësimi i Riskut Grafikë.....	18
X. Monitorimi dhe Raportimi.....	19

LISTA E SHKURTIMEVE

BE	Bashkimi Evropian
KE	Komisioni Evropian
KM	Këshilli i Ministrave
MF	Ministria e Financave
MB	Ministria e Brendshme
KLSH	Kontrolli i Lartë i Shtetit
DAP	Departamenti i Administratës Publike
AB	Auditi i Brendshëm
DPKMT	Drejtoria e Politikave dhe Koordinimit për Menaxhimin e Territorit
GMS	Grupi për Menaxhimin Strategjik
MFK	Menaxhimi Financiar dhe Kontrolli
NA	Nëpunësi Autorizues
NZ	Nëpunësi Zbatues
PQ	Prefekti i Qarkut
NJVV	Njësi e Vetëqeverisjes Vendore

Baza ligjore

Strategjia e Menaxhimit të Riskut në Ushtrimin e Funksioneve nga Institucioni i Prefektit të Qarkut mbështetet në disa baza ligjore të rëndësishme, që sigurojnë një qasje të strukturuar dhe efektive ndaj menaxhimit të riskut. Kjo strategji është në përputhje me:

1. Ligjin nr. 10296, datë 08.07.2010 “Për Menaxhimin Financiar dhe Kontrollin” i ndryshuar me ligjin nr. 110/2015, datë 15.10.2015;
2. Ligjin nr. 107/2016, “Për Prefektin e Qarkut”, i ndryshuar;
3. Ligjin nr. 139/2015 “Për Vetëqeverisjen Vendore”, i ndryshuar;
4. Ligjin nr. 68/2017 “Për Financat e Vetëqeverisjes Vendore”, i ndryshuar;
5. Strategjia Ndërsektoriale Kundër Korrupsionit 2024-2030 dhe Planit të Veprimit 2024-2026;
6. Strategjitë Sektoriale/Ndërsektoriale të Ministrive të Linjës.

Këto baza ligjore sigurojnë që strategjia të jetë e integruar në kuadrin e normativave të përgjithshme dhe të sigurojë një menaxhim të efektshëm dhe të përgjegjshëm të riskut, duke përmirësuar kapacitetin e Institucionit të Prefektit të Qarkut, për të përballuar sfidat dhe situatat e ndryshme që mund të lindin.

I- HYRJJE

Risku dhe Menaxhimi i tij janë përkufizuar në nenin 21 të ligjit Nr. 10296, datë 08.07.2010 “Për Menaxhimin Financiar dhe Kontrollin” i ndryshuar me ligjin nr. 110/2015, datë 15.10.2015, i cili specifikon si vijon:

- a. Menaxhimi i riskut përmban identifikimin, vlerësimin dhe kontrollin mbi ato ngjarje apo situata të mundshme që kanë efekt të dëmshëm mbi përmbushjen e objektivave të njësisë publike dhe kryhet për të dhënë siguri të arsyeshme se këto objektiva do të realizohen. Risku matet sipas efektit të tij dhe shkallës së mundësisë së ngjarjes.
- b. Për t’i zbatuar veprimtaritë e parashtruara në paragrafin më sipër, titullari i Njesisë miraton një strategji e cila përditësohet çdo tre vjet ose, sa herë që ka ndryshime thelbësore të mjedisit të riskut. Koordinatori i Riskut analizon dhe përditëson kontrollet që synojnë minimizimin e riskut të paktën një herë në vit.
- c. Për të minimizuar riskun e mashtrimit dhe të parregullsive, nëpunësit autorizues të njësive publike regjistrojnë dhe raportojnë masat e marra për parandalimin e mashtrimit dhe parregullsive.

Në Kreun III të ligjit nr. 107/2016 “Për Prefektin e Qarkut”, i ndryshuar përcaktohet marrëdhënia e Prefektit të Qarkut me organet e njësive të vetëqeverisjes vendore, nenet 15-19 dhe në Kreun IV të po këtij ligji, përcaktohet vendimmarrja dhe administrata dhe burimet e financimit të Prefektit të Qarkut, neni 20 dhe 21.

Në Kreun IV të ligjit nr. 139/2015 “Për Vetëqeverisjen Vendore”, përcaktohen marrëdhëniet midis qeverisjes qendrore dhe njësive të vetëqeverisjes vendore, neni 13, pika 2.

Në Kreun I të ligjit nr. 68/2017 “Për Financat e Vetëqeverisjes Vendore”, përcaktohen marrëdhëniet midis qeverisjes qendrore dhe njësive të vetëqeverisjes vendore, neni 2, pikat 9 dhe 10.

Në Objektivin 6 “Rritja e integritetit në fushën e shërbimeve të drejtpërdrejta për qytetarët apo shërbime të tjera” të Planit të Integritetit të Ministrisë së Brendshme në kuadër të Strategjisë Ndërsektoriale Kundër Korrupsionit 2024-2030 dhe Planit të Veprimit 2024-2026, parashikohen risqe të lidhura me integritetin, të identifikuara në strukturat dhe institucionet e varësisë të Ministrisë së Brendshme.

Ky dokument përcakton parimet e përgjithshme të menaxhimit të riskut në ushtrimin e funksioneve për Prefekturën e Qarkut.....

Prefekti i Qarkut..... është fokusuar në menaxhimin e riskut si një element kyç për realizimin e objektivave. Menaxhimi i mirë i tij ndihmon në:

- Arritjen e rezultateve të dëshiruara;
- Marrjen e vendimeve të duhura, duke shfrytëzuar mundësitë.

Strategjia e Menaxhimit të Riskut në Ushtrimin e Funksioneve nga Institucioni i Prefektit të Qarkut

Risku është përcaktuar si pasiguri e rezultatit, qoftë mundësi pozitive apo kërcënim negativ i veprimeve dhe ngjarjeve.

Risku duhet të vlerësohet në një lidhje të kombinuar midis mundësisë që diçka të ndodhë dhe ndikimit që do të ketë, në qoftë se ajo do të ndodhë me të vërtetë. Menaxhimi i riskut përfshin identifikimin dhe vlerësimin e risqeve dhe më pas reagimin ndaj tyre.

Menaxhimi i riskut në nivelet strategjike, programore dhe operacionale, ka nevojë për integritet, në mënyrë që nivelet e aktivitetit të mbështesin njëri-tjetrin.

Drejtuesit e çdo niveli, duhet të menaxhojnë riskun në mënyrë efektive, për Njësinë si një e tërë. Për këtë qëllim nevojitet të përgatitet, apo përditësohet regjistri i riskut, në mënyrë që të sigurohet se menaxhimi i riskut është duke u zbatuar në një mënyrë të përshtatshme në çdo nivel.

Zbatimi i Strategjisë së Menaxhimit të Riskut në Ushtrimin e Funksioneve (në vijim Strategjia), duhet të futet në të gjitha sistemet e punës së Prefektit të Qarkut....., duke përfshirë dhe proceset e vendosjes së politikave, për të siguruar që menaxhimi i riskut është një pjesë e brendshme e mënyrës si njësia funksionon.

II- MISIONI I NJËSISË

Prefekti i Qarkut..... ka si objekt: (përshkrimi në mënyrë të përmbledhur i misionit, sipas përcaktimeve të Ligjit nr. 107/2016 “Për Prefektin e Qarkut”, i ndryshuar dhe të Ligjit Nr. 139/2015 “Për Vetëqeverisjen Vendore”, i ndryshuar, Kreu III.

III- OBJEKTIVAT KRYESORË TË NJËSISË:

Këtu do të listohen objektivat:

1. Njësia përmbush funksionin dhe qëllimin e saj në përputhje me.....
2. Njësia mund të mbështetet në punën e
3. Njësia ushtron kompetencat e mëposhtme:

Në këtë pjesë do të përshkruhen përgjegjësitë kryesore sipas përcaktimeve të nenit 8, të Ligjit Nr. 107/2016 “Për Prefektin e Qarkut”, i ndryshuar.

4. Zhvillimi i burimeve njerëzore për të rritur kapacitetet profesionale të stafit, nëpërmjet:
 - a. Pjesëmarrjes në trajnimet që mbështeten nga donatorët dhe organizatat ndërkombëtare, si brenda ashtu edhe jashtë vendit;
 - b. Shkëmbimit të njohurive të marra gjatë trajnimeve, workshopeve etj., nga personi pjesëmarrës tek kolegët e institucionit dhe më gjerë;
 - c. Prezantimit të teknikave të reja menaxhuese dhe dokumentare të burimeve njerëzore.

- ç. Rritjes së motivimit të punonjësve me qëllim përdorimin efikas të njohurive dhe eksperiencës që kanë fituar;

III/1 KUPTIMI I RISKUT DHE MENAXHIMI I TIJ

Në kuptim të ligjit nr. 10296, datë 8.7.2010 "*Për menaxhimin financiar dhe kontrollin*", i ndryshuar, "Risk" është mundësia e ndodhjes së një ngjarjeje të caktuar, e cila do të ndikonte negativisht në arritjen e objektivave të njësisë.

Menaxhimi i riskut përmban identifikimin, vlerësimin dhe kontrollin mbi ato ngjarje apo situata të mundshme, që kanë efekt të dëmshëm për përmbushjen e objektivave të njësisë publike dhe kryhet për të dhënë siguri të arsyeshme se këto objektiva do të realizohen. Risku matet sipas efektit të tij dhe shkallës së ndodhjes së ngjarjes.

Menaxhimi i riskut nuk është një proces linear, por ai është balancimi i një numri elementësh të ndërthurur, që ndërveprojnë me njëri-tjetrin, të cilët duhet të jenë në ekuilibër, me qëllim që menaxhimi i riskut të jetë efektiv.

Për më tepër, risqet specifike nuk mund të trajtohen në mënyrë të izoluar nga njëri-tjetri, pasi menaxhimi i një prej risqeve mund të ketë ndikim te një tjetër, apo veprimet e menaxhimit të tij mund të jenë të efektshme në kontrollin e më shumë se një risku në të njëjtën kohë.

Modeli i paraqitur tregon thelbin e procesit të menaxhimit të riskut në institucionin e Prefektit të Qarkut.....,

III/2 VLERËSIMI I RISKUT

Vlerësimi i riskut mbështetet në tre parime kryesore:

- Të sigurohemi që ka një proces të strukturuar qartë, në të cilin si mundësia e ndodhjes, ashtu edhe ndikimi, janë marrë në konsideratë për riskun;
- Regjistrimi dhe vlerësimi i saktë i riskut, lehtëson monitorimin/identifikimin e prioriteteve ndaj tij;
- Dallimi midis riskut të natyrshëm dhe riskut të mbetur.

Vlerësimi i riskut duhet të bëhet në kohë, i dokumentuar në mënyrë të paanshme dhe të pavarur, duke marrë në konsideratë aktorët që preken prej tij, për të shmangur vlerësimin konfuz, si dhe për të qenë objektiv në gjykim.

Ky vlerësim duhet të bëhet duke konsideruar, si mundësinë e ndodhjes së riskut, ashtu edhe të ndikimit, nëse ai është realizuar. Ndarja në kategori të lartë /të mesme / të ulët në lidhje me secilin risk, mund të jetë e mjaftueshme, por duhet të ruhet niveli minimal i kategorizimit, e paraqitur në një matricë risku të formës "3x3".

Nuk ka asnjë standard absolut për shkallën e matricës së riskut, por aktualisht Prefekti i Qarkut....., ka arritur një gjykim për nivelin e analizës, bazuar në dokumentet strategjike që disponon, si dhe në ato më të praktikueshmet për rrethana të ndryshme.

Për identifikimin e risqeve janë përdorur si tregues ngjyrat ("dritat e trafikut").

Matrica e riskut

Mundësia	Mesëm	I lartë	I lartë
	Mesëm	Mesëm	I lartë
	I ulët	Mesëm	Mesëm
	Ndikimi		

III/3 ADRESIMI I RISKUT

Risqet e identifikuara mund të zvogëlohen ose kufizohen nëpërmjet futjes së aktiviteteve të duhura të kontrollit. Këto mund të jenë:

Kontrollet parandaluese, të konceptuara për të reduktuar mundësinë e ndodhjes së riskut (të tilla si ndarja e detyrave, kufij të qartë të delegimeve të autorizuar);

Kontrolle korrigjuese, të konceptuara për të korrigjuar rezultatet e padëshiruara (të tilla si rikuperimi i pagesave të pasakta);

Kontrolle Udhëzuese, të konceptuara për të garantuar që një rezultat i veçantë është arritur (të tilla si masat e sigurisë apo kërkesat për ruajtjen e shëndetit dhe jetës në punë);

Kontrolle Zbuluese, të konceptuara për të identifikuar rastet kur rezultatet e padëshiruara tashmë kanë ndodhur (të tilla si kontrolle, monitorimi i aktiveve, apo procedurat e rakordimit).

IV- DEKLARATA E POLITIKËS SË MENAXHIMIT TË RISKUT:

Në kuadër të konsolidimit të institucioneve publike, thellimit të luftës kundër korrupsionit dhe zbatimit me korrektësi të detyrave dhe funksioneve sipas ligjeve në fuqi, edhe në institucionin e Prefektit të Qarkutnevojitet përzgjedhje dhe trajnim të punonjësve të administratës e kombinuar me një numër të konsiderueshëm masash të tjera.

Nga ana tjetër, mbetet shumë për të bërë për të shmangur çdo mundësi për abuzim dhe për të rritur besimin e qytetarëve tek institucioni. Rëndësia e këtij dokumenti është së pari, përpjekja jonë e vazhdueshme për të konsideruar integritetin, etikën dhe transparencën, si vlera themelore që i shërbejnë mirëfunksionimit institucional të Prefektit të Qarkut..... tek efektet dhe ndikimi i

Strategjia e Menaxhimit të Riskut në Ushtrimin e Funksioneve nga Institucioni i Prefektit të Qarkut

drejtpërdrejtë që kanë masat në forcimin institucional, në kuadër të luftës efektive kundër korrupsionit.

Strategjia e Menaxhimit të Riskut në Ushtrimin e Funksioneve nga Institucioni i Prefektit të Qarkut....., do të shërbejë si instrument i rëndësishëm për identifikimin dhe parandalimin e risqeve gjatë ushtrimit të funksioneve, ndaj korrupsionit dhe cenimit të integritetit në fushat e përgjegjësisë më të ekspozuara. Si dokument strategjik, ai reflekton qasjen se si mund të kuptohet, zhvillohet dhe jetësohet menaxhimi i riskut, si dhe ndërtimi i integritetit në institucionin e Prefektit të Qarkut..... Ai përcakton mënyra dhe mekanizma efektive, të cilat rrisin bashkëpunimin ndërinstitucional me qëllim garantimin e shërbimeve cilësore, të paanshme dhe transparente ndaj komunitetit, si dhe promovimin e vazhdueshëm të një kulture pune në administratën publike.

Zbatimi i plotë i Strategjisë së Menaxhimit të Riskut në Ushtrimin e Funksioneve nga Institucioni i Prefektit të Qarkut..... do të jetë një hap më pranë përmbushjes së atyre standardeve që dëshirojmë të gjithë.

I pranoj parimet e mëposhtme të Politikës së Menaxhimit të Riskut për Institucionin e Prefektit të Qarkut.....dhe do t'i përdor këto ato si orientime për politikën e brendshme të menaxhimit të riskut në institucion.

PREFEKTI I QARKUT..... EMËR MBIEMËR Nënshkrimi

IV/1 QËLLIMI I POLITIKËS SË MENAXHIMIT TË RISKUT:

Identifikimi i fushave të riskut, vlerësimi i riskut dhe më tej eliminimi, apo reduktimi i riskut në një nivel të pranueshëm, duke kufizuar kostot shoqërore dhe financiare (postulati i kursimit) në minimumin e domosdoshëm.

Gjithashtu, ky dokument, pjesë e së cilës është edhe regjistri i riskut, synon të evidentojë dhe të minimizojë risqet, të cilat mund të kërcënojnë objektivat e institucionit të Prefektit të Qarkut. Ky dokument është hartuar në përputhje me metodologjinë e Manualit të Menaxhimit Financiar dhe Kontrollit, si dhe Planit të Integritetit të Ministrisë së Brendshme.

IV/2 PËRMBUSHJA E QËLLIMEVE realizohet nëpërmjet:

- Ngritjes së nivelit të ndërgjegjësimit të punonjësve të institucionit të Prefektit të Qarkut, lidhur më çështjet e menaxhimit të riskut.
- Përkufizimit të fushave të riskut dhe të detyrave specifike në veprimtarinë e administratës.
- Monitorimit të vazhdueshëm të fushave të riskut.
- Marrjes së masave për eliminimin apo pakësimin e riskut, në nivelin e pranueshëm me anë të kontroleve.
- Informimit rast pas rasti të punonjësve të institucionit, në lidhje me risqet që kërcënojnë detyrat e tyre dhe marrjen e masave parandaluese.

IV/3 ECURIA E PROCESIT TË MENAXHIMIT TË RISKUT:

- Identifikimi, vlerësimi dhe menaxhimi i riskut janë të lidhura ngushtë me realizimin e qëllimeve të Institucionit.
- Menaxhimi i riskut është një prej elementëve të ciklit të planifikimit dhe marrjes së vendimeve.
- Përdorimi i një metodike të unifikuar në identifikimin dhe analizën e riskut.
- Përditësimi i menaxhimit të riskut në përputhje me aktet ligjore dhe nënligjore, që nxjerr Ministria e Financës, Ministria e Brendshme, apo ministritë e linjës, sipas fushave të përgjegjësive.
- Funksionimi i procesit të vlerësimit dhe të kundërveprimit ndaj pasojave të riskut, që përfshijnë të gjithë institucionin.
- Kufizimi i riskut nëpërmjet marrjes së masave të përshtatshme korrigjuese dhe riparuese;
- Analiza e riskut është një proces i vazhdueshëm.

IV/4 DETYRIMET PËR REALIZIMIN E POLITIKËS SË MENAXHIMIT TË RISKUT:

- Detyrimi i drejtuesve të çdo niveli, është monitorimi dhe verifikimi periodik i risqeve, që kërcënojnë realizimin e qëllimeve kryesore strategjike.
- Personat përgjegjës për menaxhimin e riskut, duhet të kenë kualifikimin e nevojshëm, për identifikimin dhe vlerësimin e riskut.
- Punonjësit të kryejnë trajnime në fushën e përdorimit të metodikës së pranuar në identifikimin, analizën dhe menaxhimin e riskut.
- Çdo veprim i punonjësit, i cili ka për qëllim marrjen përsipër të përgjegjësive për riskun, duhet të mbështetet nga drejtuesit.
- Raportimi për çdo lloj ngjarje, si pozitive, ashtu dhe negative është detyrim i çdo punonjësi.
- Për garantimin e realizimit të politikës së menaxhimit të riskut, vendosen prioritetet.

IV/5 PROCEDURA KUADËR PËR MENAXHIMIN E RISKUT

Mënyra e përshkruar më poshtë, është mënyra e veprimit në procesin e menaxhimit të riskut në institucion, bazuar në 3 (tre) dokumente kryesore:

- a. Hartimi i Planit Vjetor të Punës;
- b. Hartimi dhe përmirësimi i Rregullores së Brendshme;
- c. Hartimi dhe përditësimi i Regjistrit të Riskut, ku të përcaktohen saktë:
 - ndikimi dhe mundësia që një risk i caktuar të ndodhë;
 - përgjigja ndaj riskut – masa parandaluese, duke përfshirë ato që tashmë janë zbatuar dhe ato që janë të domosdoshme në të ardhmen (të planifikuara);
 - caktimi i detyrave konkrete që lidhen me kundërveprimin ndaj një lloji të caktuar risku, për punonjës të caktuar të Institucionit;
 - përgatitja e matricës së regjistrit të riskut.

V- METODOLOGJIA E PËRDORUR NË REALIZIMIN E PIKAVE MË SIPËR

V/1. Hartimi i Planit Vjetor të Punës

- a. Përgatitja e draftit përfundimtar të planit të punës, nga të gjithë sektorët përkatës të institucionit, për vitin pasardhës, në fillim të muajit dhjetor.
- b. Plani vjetor i punës pas rishikimeve të bëra nga drejtuesit, i dërgohet titullarit për miratim deri në përfundim muajit dhjetor të vitit.
- c. Plani vjetor duhet të marrë parasysh detyrat kryesore strategjike, mbështetur në dispozitat ligjore, rekomandimet dhe porositë e dala pas kontrollit etj., si dhe duhet të përfshijë të gjithë sektorët e institucionit.

V/2. Hartimi dhe përmirësimi i Rregullores së Brendshme

- a. Ky dokument pasqyron ecurinë e punës në administratë dhe është në përputhje me ligjin nr. 107/2016 “Për Prefektin e Qarkut”, i ndryshuar, aktet e tjera ligjore dhe nënligjore në fuqi. Ai shërben dhe ndihmon punonjësit për realizimin e detyrave me përgjegjshmëri, përgjegjësi, përkushtim dhe me ndershmëri profesionale.
- b. Dokumenti synon që punonjësit të orientohen drejt komunikimit (verbal ose shkresor) sa më eficient dhe informacioni i përcjellë të jetë me integritet dhe besueshmëri.
- c. Dokumenti duhet të jetë i fokusuar gjithashtu në:
 - Punën e përbashkët në grup, e bazuar në sinqeritet dhe në besim reciprok.
 - Dhënien e mundësisë së zhvillimit të tjerëve dhe respektimi i diversiteteve.
 - Inkurajimin e marrjes përsipër të sfidave, përballimit të tyre, si dhe përgjegjësi.

V/3. Hartimi dhe përditësimi i Regjistrit të Riskut:

Identifikimi i zonave të riskut në kontekstin e fushës së veprimit të institucionit konsiston në përcaktimin e risqeve, mbështetur në ndarjen e tyre (për efekt ndihme):

- risqe të brendshme dhe risqe të jashtme;
- risqe financiare dhe risqe të kuadrit ligjor;
- risqe të personelit dhe risqe të tjera.

V/3.1. Përkufizimi dhe përshkrimi i riskut

Ky moment (kyç) përfshin procesin e identifikimit të risqeve të njohura gjerësisht, por edhe të risqeve të reja. Analiza ka për qëllim përshkrimin e riskut sa më mirë, me qëllim që të mundësohet vlerësimi i tij, si dhe përzgjedhja e veprimeve të duhura. Risqet mund të klasifikohen sipas objekteve (ngjarjeve, deklaratave, etj.), por edhe të subjekteve (grupet e personave, etj.).

Mund të dallojmë disa faktorë të riskut, që kanë ndikim në rezultatin e analizës, p.sh.:

Strategjia e Menaxhimit të Riskut në Ushtrimin e Funksioneve nga Institucioni i Prefektit të Qarkut

- Numri i punonjësve të institucionit dhe kualifikimet e tyre;
- Rekrutimi i punonjësve në institucion sipas përcaktimeve ligjore;
- Çështje të etikës dhe sjelljes së punonjësve;
- Numri, lloji dhe madhësia e detyrave të kryera, në përputhje me aktet ligjore e nënligjore;
- Ndryshimet e sistemeve informatike;
- Kushtet e punës në institucion.

Në mënyrë që identifikimi i riskut të jetë objektiv, i thelluar dhe afatgjatë, duhet të karakterizohet nga marrja e masave sistematike dhe të vazhdueshme, duke respektuar parimet e mëposhtme:

- identifikimi i riskut duhet të kryhet nga Grupi për Menaxhimin Strategjik (GMS);
- duhet të zhvillohet me plan dhe sistematikisht;
- prioritet duhet të konsiderohen kriteret bazë (p.sh. arritja e qëllimeve më të rëndësishme);
- identifikimi i riskut duhet të kryhet në lidhje të ngushtë me zonat e riskut.

V/3.2. Faktorët që favorizojnë lindjen e një risku:

- *dështimet në arritjen e qëllimeve në të kaluarën*: mosrealizimi i detyrës, tejkalimi i shpenzimeve të planifikuara, mosrealizimi i planit të të ardhurave;
- *parregullsi në të shkuarën*: shpenzime të parregullta, cënimi i procedurave, shkelja e rregullores së brendshme, apo rekomandimeve të Auditit të Brendshëm në MB, KLSH, etj.,
- *faktorët e riskut të lindur (të brendshëm)*: karakteri i veprimtarive, numri i punonjësve, numri i transaksioneve, etj.

V/3.3. Analiza e ndikimit të riskut

Përcaktimi i ndikimit të një risku duhet të mbështetet sipas shkallës së mëposhtme:

I lartë: zgjidhja e problemit do të kërkojë shumë kohë/burime. Shmangja e pasojave do të jetë shumë e vështirë, ndoshta e pamundur. Ai do të ketë ndikimi thelbësor mbi njësinë.

Mesatar: zgjidhja e problemit do të kërkojë një kohë/burime mesatare. Shmangja e pasojave do të kërkojë kohë.

I ulët: zgjidhja e problemit do të kërkojë kohë, por problemi nuk do të shkaktojë dëme të përhershme.

V/3.4. Përcaktimi i mundësisë që risku të ndodhë

Duke analizuar mundësinë që një risk i caktuar të ndodhë, duhet të merret në konsideratë se ky proces ka karakter vlerësimi subjektiv, pasi vlerësimi i riskut do të realizohet nga punonjësit Njësisë.

Pranohet se mundësia është:

E lartë: atëherë, kur ka më shumë se 60% të gjasave se risku do të ndodhë, vetëm nëse ky nuk do të zvogëlohet (ose risku do të kristalizohet në formë sistematike, ose rutinë).

Mesatare: kur gjasat janë më të larta se 10%, por më të ulëta se 60%, se risku do të ndodhë, vetëm nëse nuk zvogëlohet (ose risku të kristalizohet ose për shkaqe të jashtëzakonshme, ose rastësisht).

E ulët: kur gjasat janë më të ulëta se 10%, se risku do të ndodhë, vetëm nëse ai nuk zvogëlohet (ose risku do të kristalizohet rrallë, shfaqjet e tij do të jenë të izoluar). Grupimi i risqeve sipas ndikimit dhe mundësisë së tyre, duhet t'i japë mundësinë Titullarit të Njësisë, që të përcaktojë drejtimit parësore në marrjen e masave riparuese, si dhe të nxjerrë në dukje kërcënimet reale në realizimin e detyrave të institucionit.

V/3.5. Reagimi ndaj riskut

Gjatë hartimit të regjistrit të riskut duhen përshkruar si masat e marra ashtu edhe ato të planifikuara, me karakter riparues, duke u mbështetur në rregulloren e brendshme të Prefektit të Qarkut....., urdhra të brendshëm, emaile, por edhe tek masat e realizuara faktikisht.

Nëse nga analizat e kryera rezulton se masat e marra deri më tani, janë të pamjaftueshme për minimizimin e një risku të caktuar, atëherë duhet të shqyrtohen dhe të pranohen procedura dhe zgjidhje të reja, të cilat e shtyjnë riskun në një nivel më të ulët mundësie.

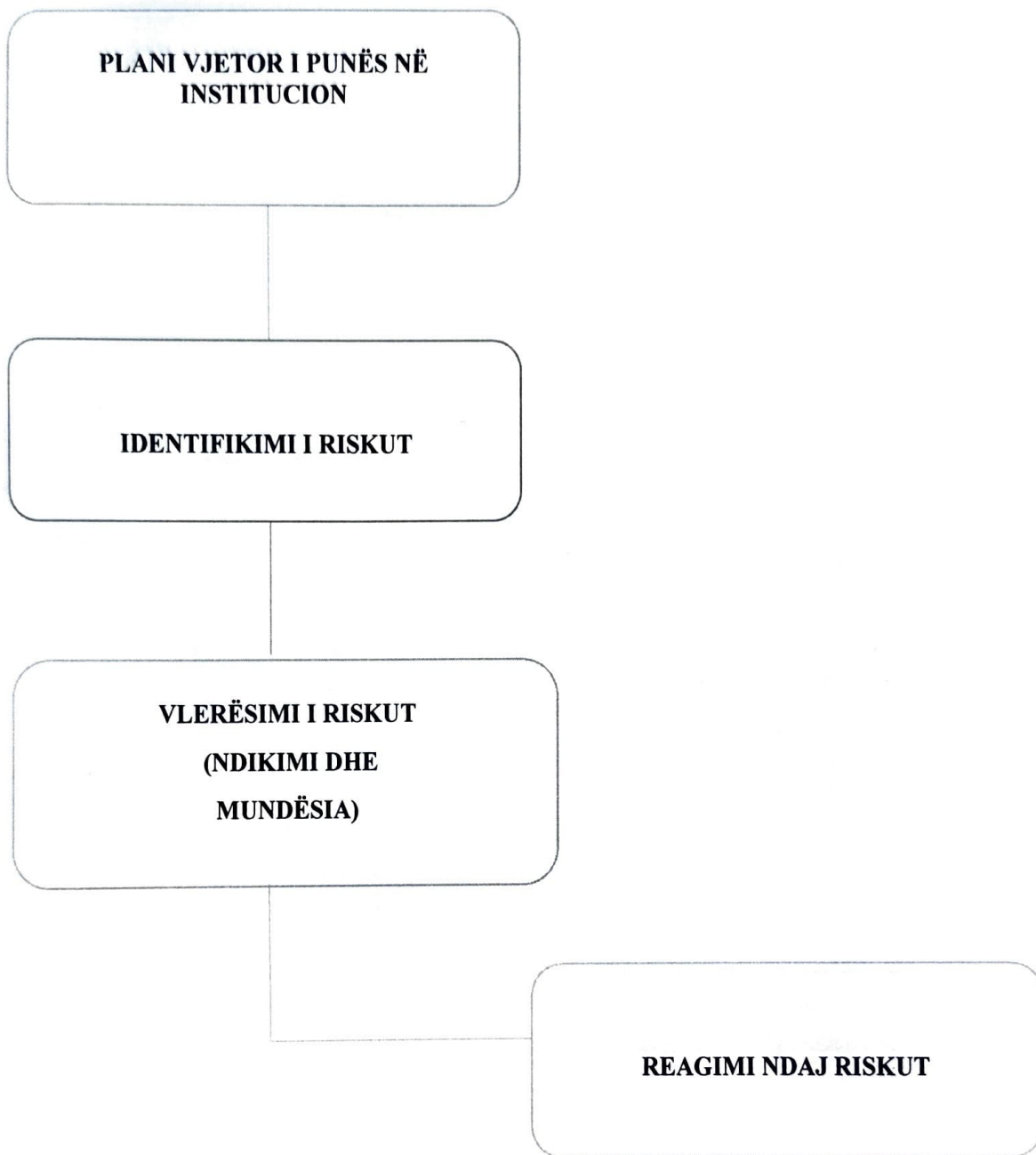
Gjithashtu duhet mbajtur parasysh se reagimi ndaj riskut mund të marrë forma të ndryshme, të tilla si:

- **transferimi** – kalimi i riskut tek një subjekt tjetër;
- **tolerimi** – mundësitë e kufizuara për veprim, p.sh. veprimet e kufizuara deri në minimumin e kërkuar nga fusha e kompetencave, apo nga akti ligjor, që ngarkon përbushjen e qëllimeve të caktuara; kosto të larta dhe pasojat e mundshme të kristalizimit të një risku të caktuar;
- **veprimi** – hapat e marra me qëllim dobësimin e riskut deri në nivelin e pranueshëm nga institucioni, përfshirë këtu të gjitha veprimet e kryera sipas nivelit të përgjegjësi.

V/3.6. Caktimi i detyrave konkrete ndaj një lloji të caktuar risku për punonjësit .

Caktimi i detyrave konkrete bëhet sipas një qëllimi dhe logjike të caktuar, në lidhje me planin vjetor të punës, rregulloret dhe udhëzimet e brendshme, që rregullojnë fushën e veprimit të strukturave të ndryshme në administratë. Pas hartimit apo përmirësimit të dokumenteve strategjik (Planin Vjetor i Punës, Rregulloret, etj.) dhe pasi është kryer një përmbledhje sistematike e konstatimeve, përfundimeve dhe synimeve të deritanishme, në formë grafike dhe më pas tabelare, do të paraqiten risqet më kryesore që mund të ndodhin në të ardhmen në institucion, më konkretisht:

VI- ANALIZA E RISKUT – GRAFIKË

VII- TABELA E RISQVE KRYESORE SIPAS SEKTORËVE-(Ilustrim)

REGJISTRI I RISKUT

Nr.	Identifikimi i riskut			Analiza e riskut		Reagimi ndaj riskut		
	Fusha e veprimtarisë së Institucionit	Fusha e riskut	Përshkrimi i riskut	Ndikimi i riskut (para kontrollave)	Mundësia e Riskut (para kontroleve)	Masat e marra	Masat e planifikuara	Personat përgjegjës për realizimin e tyre
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)
1	- Menaxhimi i fondeve buxhetore dhe aseteve.	Realizimi i programit buxhetor dhe mirëmbajtja e aseteve.	Risku i brendshëm: Mosrespektimi i legjislacionit në fuqi në fushën e zbatimit të buxhetit dhe të aseteve.	Ndikimi mesatar	Mundësia e ulët	Zbatimi korrekt i legjislacionit që lidhet me zbatimin e buxhetit. Sistemi i kamerave dhe vendosja e rojeve të sigurisë, mjetet kundër zjarrit. Zbatimi korrekt i legjislacionit për arkivat.	Kryerja në kohë e pagesave dhe kryerja e të gjitha procedurave për kontabilizimin e aseteve të blera dhe të marra falas. Plotësimi i dosjeve të personelit me ndryshimet sipas rasteve.	Sektori i Financës dhe Shërbimeve Mbështetëse.
2	- Menaxhimi i burimeve njerëzore, si dhe legjislacionit për arkivën dhe protokolli n.	Kompleti mi i dosjeve të personelit, si dhe respektimi i formatit zyrtar për shkresat.	Mosrespektimi i legjislacionit në fuqi në fushën e hartimit të shkresave zyrtare, shpërndarja e tyre me libër dorëzimi.					
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)
3	Zbatimi korrekt i legjislacionit në fuqi.	Përpunimi i të dhënave të marra nga struktura përkatëse.	Risku i Brendshëm: Trajtimi me vonesë i akteve ligjore dhe nënligjore që lidhen me fushën e veprimtarisë	Ndikimi i lartë	Mundësia e ulët	Azhurnimi në kohë reale me botimet zyrtare në fushën e legjislacionit.	Pjesëmarrje në trajnime dhe shkëmbim eksperiencash	Sektori Juridik

VIII-KRIJIMI I MATRICËS SË RISKUT

Hartimi i një diagrami që grupon risqe të ndryshme sipas ndikimit të tyre, në raport me mundësinë që ato të ndodhin (pra të matricës së riskut), është metoda më e thjeshtë që tregon në formë tabelare, ato fusha të veprimtarisë për të cilat institucioni, duhet të tregojë vëmendje të veçantë në realizimin e objektivave kryesorë të identifikuar në këtë dokument.

Shënim: Matrica në vijim (ilustrim) ka evidentuar risqet përpara reagimit dhe marrjes së masave nga strukturat përkatëse. Matrica e risqeve përftohet sipas modelit të mëposhtëm:

Mundësia	I lartë			
	Mesatar		1, 2, 3	1, 2, 3, 4, 5
	I ulët		5	6
		I ulët	Mesatar	I lartë
	Ndikimi			

Identifikimi i riskut sipas 9 zonave:

• zona me prioritet absolut, që kërkon kontrollin e vazhduar të Institucionit;

• zonë me rëndësi të madhe, që kërkon mbikëqyrje të vazhdueshme;

• zonë me rëndësi të madhe, por ka pak të ngjarë të ndodhë – kontrolli me cikle;

Identifikimi i risqeve kryesore: 1, 2, 3, 4, 5.

• zonë me rëndësi të madhe që kërkon kontroll të vazhdueshëm nga ana e nivelit të mesëm dhe të ulët të menaxhimit;

Strategjia e Menaxhimit të Riskut në Ushtrimin e Funksioneve nga Institucioni i Prefektit të Qarkut

- zonë me rëndësi, që kërkon mbikëqyrje ciklike të nivelit të mesëm dhe të ulët të menaxhimit;

Identifikimi i risqeve kryesore: 5

- zonë potencialisht e rëndësishme, por me pak mundësi që të ndodhë;

Identifikimi i risqeve kryesore: 6

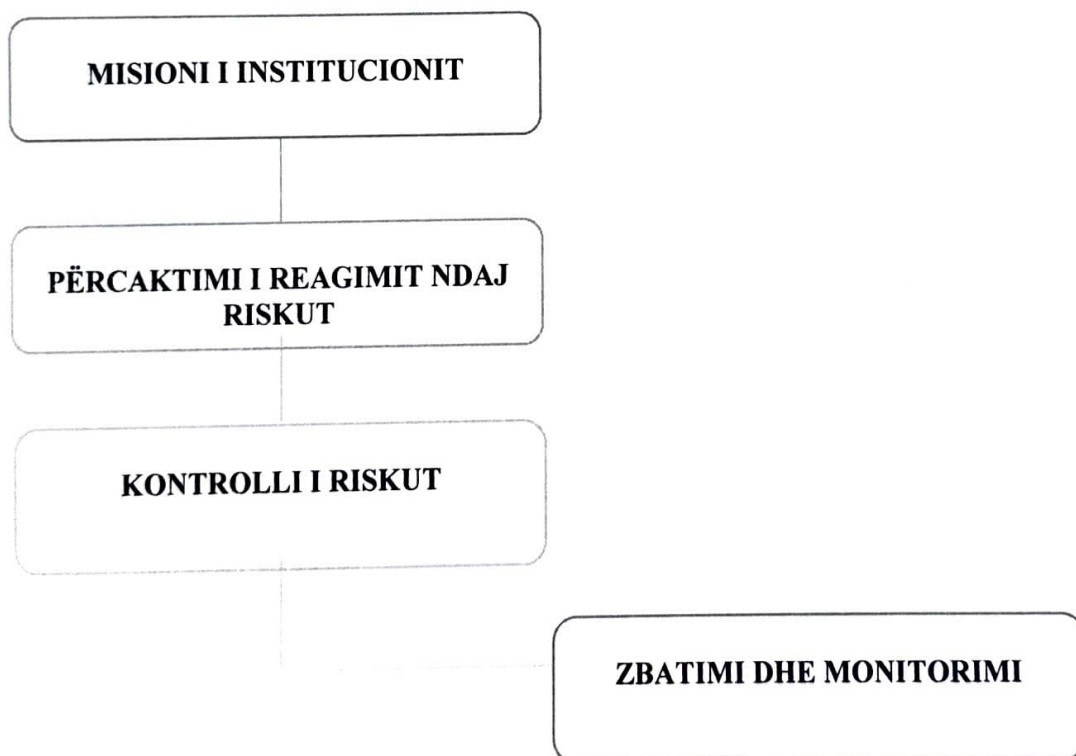
- zonë kërcënimesh jo shumë të rëndësishme, që kërkon monitorimin në nivel punonjësish;
- zonë kërcënimesh pak të rëndësishme që kërkon vetëm mbikëqyrje sporadike dhe raportim në periudha kohore të distancuara nga njëra-tjetra;

Identifikimi i risqeve kryesore:

- zonë kërcënimesh thujse të parëndësishme.

Pas krijimit të matricës së riskut, hapat që do të ndiqen në vlerësimin e tij, do të jenë sipas grafikës më poshte:

IX- VLERËSIMI I RISKUT - GRAFIKË

X- MONITORIMI DHE RAPORTIMI

Kjo është një faza në të cilën titullari i institucionit, bën përzgjedhjen dhe vlerësimin e mjeteve si dhe metodave të monitorimit mbi procesin e menaxhimit të riskut. Kjo procedurë duhet të kalojë sipas një sistemi raportimi, për të garantuar një kontrolli efektiv të risqeve.

IX/1. Për sistemin e raportimit duhet që:

IX/1.1. Grupi për Çështjet e Menaxhimit të Riskut, i cili korrespondon me Grupin për Menaxhimin Strategjik (GMS), njëherë në 6 (gjashtë) muaj, përgatit një informacion me shkrim lidhur me punën e grupit, i cili më pas i përcillet titullarit të institucionit.

IX/1.2. Në situata kur ndodhin ngjarje të caktuara, të cilat kanë ndikim tek menaxhimi i riskut, çdo punonjës ka detyrimin për të informuar lidhur me këtë fakt Koordinatorin e Menaxhimit të Riskut, ose eprorin e tij të drejtpërdrejtë.

IX/1.3. Në rastin e informimit të eprorit të drejtpërdrejtë, ky i fundit ka detyrimin të informojë lidhur për sa më sipër Koordinatorin e Riskut.

PREFEKTI I QARKUT _____

EMËR MBIEMËR

(Nënshkrimi)